

THÔNG BÁO
Kết quả tổ chức Hội thảo

Ngày 19/7/2018 tại Hà Nội, Kiểm toán nhà nước đã phối hợp với Hiệp hội kế toán công chứng Anh quốc (ACCA) tổ chức Hội thảo “*Chuyển giá - Những vấn đề đặt ra trong công tác quản lý hiện nay*”. Mục đích của Hội thảo nhằm phân tích, trao đổi quan điểm và nhận diện hoạt động chuyển giá tại Việt Nam, đặc biệt là những bất cập trong việc xác định giá chuyển nhượng trong các giao dịch liên kết hiện nay và vai trò của Kiểm toán nhà nước trong vấn đề này được thể hiện như thế nào; thực trạng công tác kiểm toán thuế nói chung, kiểm toán chống chuyển giá nói riêng của KTNN và giải pháp, đề xuất các kiến nghị nâng cao hiệu quả kiểm toán chống chuyển giá, góp phần chống thất thu ngân sách nhà nước.

Tham gia Hội thảo có trên 200 đại biểu đến từ các cơ quan của Đảng, Quốc hội, Chính phủ, các Bộ, Ngành, cơ quan Trung ương, Hội nghề nghiệp, các Trường Đại học, Viện nghiên cứu, các Tập đoàn, Tổng công ty và các đơn vị trực thuộc KTNN, các chuyên gia, nhà khoa học, các cơ quan thông tấn, báo chí, đài phát thanh, truyền hình đã đến dự và đưa tin về Hội thảo. Tổng Kiểm toán nhà nước - TS. Hồ Đức Phúc đã tham dự, phát biểu đề dẫn khai mạc và chỉ đạo Hội thảo.

Sau một buổi sáng làm việc nghiêm túc, trách nhiệm với tinh thần xây dựng và khoa học; Hội thảo đã hoàn thành chương trình đề ra với 24 bài tham luận đăng trong kỷ yếu, 06 bài tham luận được trình bày và 07 ý kiến trao đổi phát biểu tại hội trường. Tổng hợp các báo cáo tham luận và ý kiến thảo luận, Kiểm toán nhà nước thông báo kết luận hội thảo như sau:

Thứ nhất, các bài tham luận cũng như các ý kiến phát biểu, thảo luận đã làm rõ được bản chất của chuyển giá, chỉ ra thực trạng và làm rõ nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế của hoạt động chuyển giá và kiểm soát hoạt động chuyển giá trong thời gian qua.

Hội thảo nhìn nhận chuyển giá là một trong những vấn đề phức tạp, có sự tham gia của cả nhà đầu tư nước ngoài và doanh nghiệp trong nước, được thực hiện thông qua nhiều hình thức khác nhau như tăng chi phí đầu vào, hạ thấp giá bán sản phẩm, nâng khống giá trị tài sản trong quá trình đầu tư và góp vốn liên doanh liên kết, thông qua cơ chế giá cung cấp dịch vụ, định giá quyền thương hiệu cao hơn so với giá trị thực, thông qua chi trả lãi vay vốn sản xuất kinh doanh... tạo nên những tác động tiêu

cực như làm thất thu ngân sách nhà nước và tạo ra môi trường cạnh tranh không lành mạnh giữa các chủ thể trong nền kinh tế.

Công tác đấu tranh kiểm soát hoạt động chuyển giá ở Việt Nam thời gian qua đã đạt được nhiều kết quả quan trọng nhưng vẫn còn không ít khó khăn, thách thức. Khuôn khổ pháp lý cho hoạt động kiểm soát chuyển giá đã được thiết lập và dần hoàn thiện, tạo những cơ sở pháp lý nhất định cho hoạt động đấu tranh chống chuyển giá của các doanh nghiệp tuy nhiên kết quả xử lý còn khiêm tốn.

Hội thảo đã chỉ ra các nguyên nhân dẫn đến những tồn tại, hạn chế trong thực tiễn kiểm soát hoạt động chuyển giá, cụ thể:

- Môi trường pháp lý về kiểm soát hoạt động chuyển giá còn chưa hoàn chỉnh; Hệ thống cơ sở dữ liệu, đặc biệt là cơ sở dữ liệu do các tổ chức kinh doanh thông tin cung cấp còn hạn chế, gây khó khăn cho việc kiểm tra, đối chiếu và xác định giá giao dịch liên kết;

- Hệ thống kiểm tra, thanh tra chuyển giá trong thời gian qua đã được tăng cường nhưng chưa đáp ứng được yêu cầu và kỳ vọng đặt ra. Nhiều vụ việc có dấu hiệu vi phạm quy định về chuyển giá được các phương tiện truyền thông chỉ ra nhưng chưa được các cơ quan quản lý điều tra làm rõ;

- Trong lĩnh vực kiểm toán, KTNN chưa ban hành hướng dẫn kiểm toán đối với nội dung kiểm tra các giao dịch liên kết khi kiểm toán các tập đoàn, doanh nghiệp có vốn nhà nước; Việc thực hiện kiểm toán quản lý thuế đối với các doanh nghiệp có giao dịch liên kết mới chỉ xem xét là một nội dung trong các cuộc kiểm toán tài chính, kiểm toán chuyên đề hoặc đối chiếu thuế mà chưa thực hiện các cuộc kiểm toán hoạt động hoặc kiểm toán chuyên đề nhằm đi sâu và đánh giá toàn diện công tác quản lý thuế đối với các hoạt động, giao dịch liên kết của các doanh nghiệp.

- Nội dung kiểm toán hoạt động chuyển giá nói riêng và kiểm tra các giao dịch liên kết nói chung chưa được xác định là nội dung trọng yếu để bố trí nhân lực và thời gian kiểm toán khi kiểm toán báo cáo tài chính tại các tập đoàn, doanh nghiệp có vốn nhà nước hoặc thực hiện đối chiếu thuế tại các doanh nghiệp, cơ quan thuế.

Thứ hai, Hội thảo đã khẳng định vai trò của KTNN trong kiểm soát hoạt động chuyển giá dựa trên những nền tảng pháp lý được hiến định trong Hiến pháp, trong Luật KTNN sửa đổi năm 2015 và những văn bản, quy định khác của Nhà nước. KTNN thực hiện chức năng kiểm toán việc quản lý và sử dụng tài chính công, trong đó có hoạt động quản lý thuế đối với các doanh nghiệp FDI của cơ quan Thuế mà kiểm soát giá trị chuyển giao là một nội dung của công tác quản lý thuế. Thông qua nội dung kiểm toán thu ngân sách tại Tổng cục Thuế và Tổng cục Hải quan, Kiểm toán nhà nước nói chung và các KTNN khu vực nói riêng hoàn toàn có đủ khả năng và cơ sở để

kiểm tra hoạt động chuyển giá của các doanh nghiệp trên địa bàn thông qua kiểm toán thu ngân sách tại các cơ quan thuế địa phương...

Thứ ba, Hội thảo đã đề xuất, kiến nghị nhiều giải pháp kiểm soát hoạt động chuyển giá, đó là:

- Tiếp tục hoàn thiện hành lang pháp lý về chống chuyển giá như nghiên cứu xây dựng Luật chống chuyển giá, đồng thời sửa đổi Luật Quản lý thuế, Luật Kiểm toán nhà nước, Luật Thanh tra theo hướng bổ sung thêm chức năng kiểm toán, thanh tra việc thực hiện nghĩa vụ với NSNN của người nộp thuế/doanh nghiệp cho cơ quan Kiểm toán nhà nước cũng như các cơ quan thanh tra, kiểm tra của Nhà nước; Có biện pháp, chế tài đủ mạnh để xử lý đối với hành vi chuyển giá, trốn lậu thuế để đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật;

- Kiểm toán nhà nước, cơ quan Thuế, cơ quan cấp phép đầu tư, Hải quan, công an, ngân hàng... cần tăng cường xây dựng cơ sở dữ liệu và kết nối liên thông dữ liệu, thông tin về người nộp thuế (đặc biệt là các doanh nghiệp FDI) để có được một hệ thống thông tin đảm bảo cho quá trình quản lý thuế nói chung và hoạt động phân tích rủi ro, thanh tra, xử lý vi phạm về giá chuyển giao giữa các thành viên liên kết nói riêng;

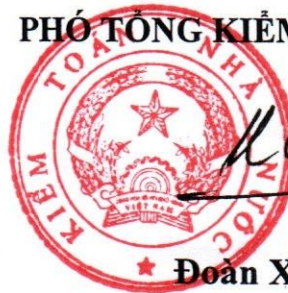
- KTNN cần xem xét lựa chọn tổ chức các cuộc kiểm toán chuyên đề hoặc tổ chức kiểm toán hoạt động đối với việc quản lý thuế của các doanh nghiệp có giao dịch liên kết để đánh giá toàn diện và chuyên sâu về hoạt động kê khai, nộp thuế của các đối tượng có giao dịch liên kết thuộc mọi thành phần kinh tế. Trong đó, thực hiện kiểm toán đối với nhiều đối tượng có liên quan (ngành Thuế, Hải quan, Ngân hàng nhà nước, doanh nghiệp...) nhằm đối chiếu, kiểm tra các thông tin liên quan đến các giao dịch liên kết trong và ngoài nước, đồng thời xem xét đưa nội dung kiểm toán việc quản lý thuế của doanh nghiệp có giao dịch liên kết vào nội dung trọng yếu khi kiểm toán các tập đoàn, doanh nghiệp có vốn nhà nước.

Kiểm toán nhà nước thông báo kết quả Hội thảo để các đơn vị trong ngành được biết và nghiên cứu, tham khảo./.

Nơi nhận:

- Lãnh đạo KTNN;
- Các đơn vị trực thuộc KTNN;
- Lưu: VT, Trường (3).

**KT. TỔNG KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC
PHÓ TỔNG KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC**

Đoàn Xuân Tiên